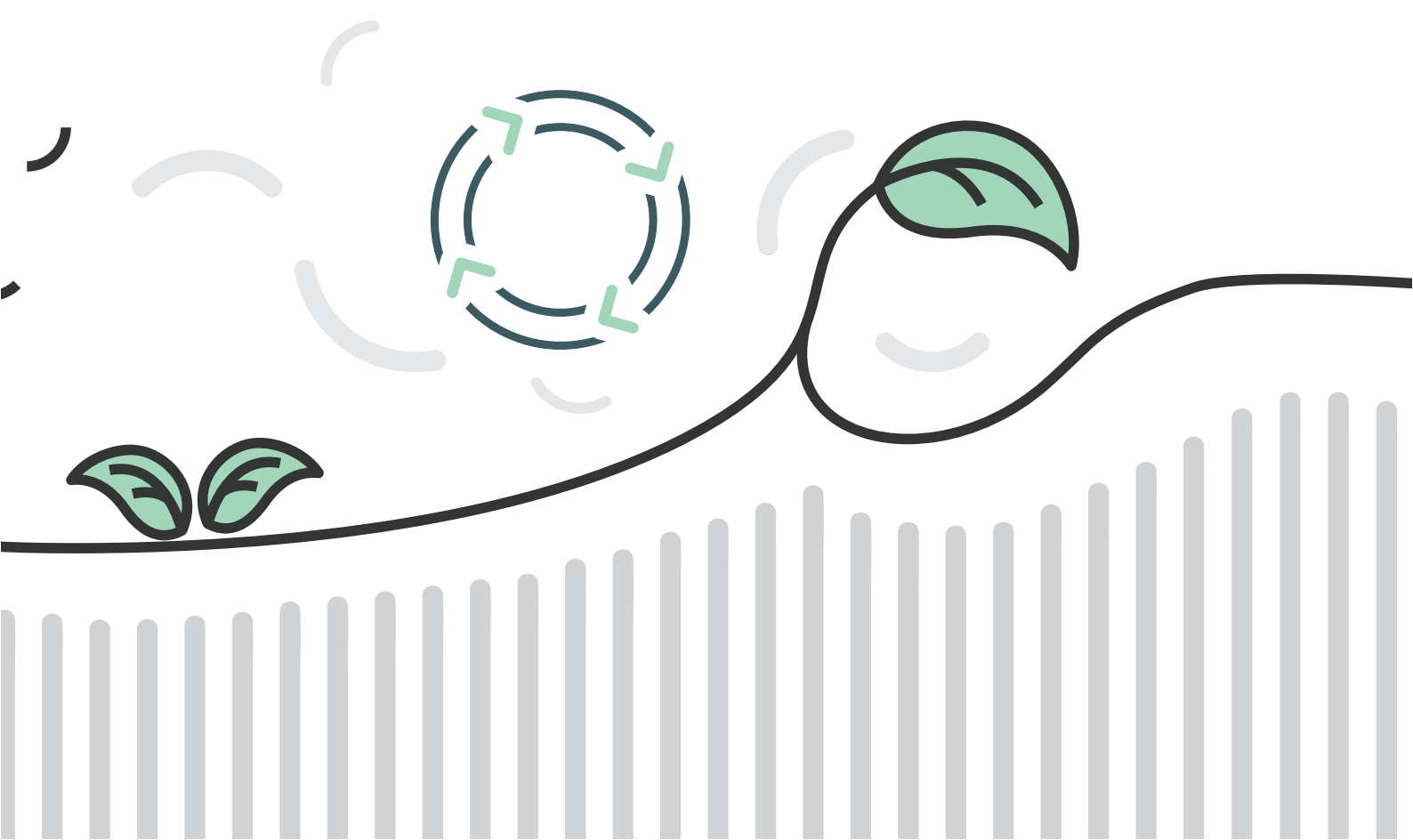

Empower Engage Build Ownership

Implementirano od:

IZVEŠTAJ O ZAVRŠETKU

Profil projekta:	Jačanje kapaciteta OCD
Trajanje projekta:	36 meseci
Implementirali:	Balkanska Green Foundation (BGF) i Institut za razvojnu politiku - INDEP
Finansira i upravlja:	Kancelarija Evropske unije na Kosovu
Ciljna lokacija:	Širom Kosova

SADRŽAJ

O projektu	4
I. Faze projekta	5
II. Prva komponenta: Izveštaj o osnovnoj proceni	6
III. Komponenta dva: Šema pod-grantova	8
III.1. Informativne sesije o šemi pod-grantova	10
III.2. Postupak prijave i razmatranja	11
III.3. Praćenje i konsultovanje	12
III.4. Platforma za komunikaciju	13
III.5. Izveštaj o završetku	13
III.6. Konkretno akcije: Operativni grantovi i programi za OCD	14
IV. Komponenta tri: Obuke za izgradnju kapaciteta	18
V. Komponenta četiri: Događaj za vidljivost	20
V.1. Podizanje nivoa svesti	22
VI. Rezultati akcije	23
VII. Napredak u oblasti održivog razvoja na Kosovu	24
Aneks A: Spisak organizacija korisnica šeme pod-grantova Empower-Engage-Build Ownership	25
Aneks B: Obuke i info sesije	28
Aneks C: Slike sa korisnicima granta	31
Osnovne informacije o implementacionim partnerima	34
Međunarodna donatorska podrška za projekat EEBO	35

O PROJEKTU

Balkan Green Foundation i Institut za razvojne politike (INDEP) bili su korisnici granta EU za podršku civilnom društvu i medijskim inicijativama kroz koje su sproveli projekat Empower-Engage-Build Ownership (*Osnazi-Angažuj-Izgradi vlasništvo*), promovišući održivi razvoj na Kosovu fokusirajući se na tri tematska prioriteta: *životna sredina, energija i zeleni privredni rast*.

Opšti cilj ove akcije bio je da omogući kosovskom sektoru civilnog društva da ispuni svoju ulogu u demokratskom okruženju delujući kao nezavisni sagovornik, nadgledajući javne institucije, povećavajući odgovornost i transparentnost u razvoju politike i procesima donošenja odluka u vezi sa zabrinutostima zajednica i grupe civilnog društva u oblasti očuvanja životne sredine, zelene energije i održivog privrednog rasta.

SPECIFIČNI CILJ 1:

Unaprediti veštine i sposobnost razmene informacija OCD-a u praćenju politika, zagovaranju i vođenju kampanja na ciljanim tematskim prioritetima.

SPECIFIČNI CILJ 2:

Povećati podsticaj za poboljšanje učešća OCD u kreiranju i sprovođenju politika, zastupanju i aktivnostima na lokalnom nivou kroz organizacije za finansiranje na celom Kosovu.

SPECIFIČNI CILJ 3:

Povećati svest građana o održivom razvoju na Kosovu podržavajući aktivnosti koje posebno promovišu očuvanje životne sredine, zelenu energiju i održivi privredni rast.

CILJNE GRUPE:

ORGANIZACIJE CIVILNOG DRUŠTVA

Pružene mogućnosti za finansiranje, poboljšana stručnost i znanje OCD-a i njihovi profesionalni kapaciteti za tri tematska prioriteta akcije

JAVNI ORGANI VLASTI

Obezbediti mogućnosti za uključivanje i saradnju sa OCD na nivoima politika, istovremeno promovišući uključivanje OCD u javno donošenje odluka

OPŠTA POPULACIJA

Povećana svest građana o pitanjima održivog razvoja i opcijama održivog razvoja na Kosovu.

Ukratko, projekat je imao za cilj da naglasi da živo civilno društvo mora imati imperativnu ulogu i podršku kako bi moglo da se angažuje i poboljša situaciju u društvu - postignuto proaktivnom koordinacijom, saradnjom, umrežavanjem sa svim relevantnim akterima.

I. FAZE PROJEKTA

Projekat Empower-Engage-Build Ownership je dizajniran sa konceptom pružanja mogućnosti za zeleni privredni rast, očuvanje životne sredine, efikasnu upotrebu energije i bolje zdravlje ljudi. Dakle, projekat je podeljen u četiri glavne komponente:

Izveštaj zasnovan na dokazima za svih 7 centara administrativnih okruga na Kosovu, koji su identifikovali najveće potrebe u tri tematska prioriteta ove akcije.

Deljenje znanja drugim aktivistima OCD putem obuka za izgradnju kapaciteta.

Paralelno sa tim, najavljen je sveobuhvatan **program pod-grantova i nagrađene OCD** da pronađu i predstave rešenja za prioritete i potrebe lokalnih zajednica u kojima rade. Šema pod-grantova takođe je pomogla da se pokrenu politike koje su doprinele poboljšanju transparentnosti, odgovornosti i efikasnost u ciljanim sektorima.

Pored toga, partnerske organizacije su **organizovale događaje koji su okupljali relevantne zainteresovane strane** iz sektora kako bi se identifikovali prioritete i promovisala dostignuća iz aktivnosti.

II. PRVA KOMPONENTA: IZVEŠTAJ O OSNOVNOJ PROCENI

Izveštaj o osnovnoj proceni izveli su BGF i INDEP timovi koji su dali pregled trenutnog stanja stvari u vezi sa održivim razvojem na Kosovu, fokusirajući se na tri oblasti:

1. Opšte prisustvo OCD,
2. Institucionalno prisustvo i,
3. Potencijalna područja za rast

Tačnije, izveštaj je vođen sa sledećim sveukupnim ciljevima:

1. Pružiti pregled stanja na osnovnoj situaciji OCD na Kosovu, koja će se koristiti kao referenca za upoređivanje rezultata postignutih intervencijama (obuka, grantovi i druge akcije) i cilj procene njegovog uticaja i doprinosa poboljšanje početne situacije.

2. Ponuditi ulazne vrednosti i podatke. Osnovna procena identifikovala je područja intervencije na polju održivog razvoja i plan rada potreban za poboljšanje situacije.

3. Identifikovati glavne zainteresovane strane koje rade na polju održivog razvoja na Kosovu i tematske oblasti rada i projekte sa potencijalom za podršku kroz šemu pod-grantova.

4. Dati preporuke o akcijama zainteresovanih strana koje dalje unapređuju održivi razvoj na Kosovu.

Slika 1. Izveštaj zasnovan na dokazima

Ovaj izveštaj zasnovan na dokazima pružio je jasnu sliku kosovskih problema u tri tematska prioriteta ove akcije i preporuke za ove specifične oblasti, ali je takođe služio kao vodič za Kosovo da poboljša svoj društveno-privredni razvoj. Izveštaj je koristio kvalitativne i kvantitativne podatke, primenjujući sveobuhvatan pristup gde su sa svim relevantnim zainteresovanim stranama obavljani razgovori u cilju dobijanja dobro strukturisanih i tačnih preporuka. Metodologija za ovaj izveštaj dizajnirana je na način da prikuplja prvenstveno informacije iz prve ruke sa zainteresovanim stranama kroz sprovođenje detaljnih intervjua i upitnika, u kombinaciji sa kancelarijskim istraživanjima.

Izveštaj je služio kao vodič za identifikovanje specifičnih prioriteta svakog od regiona na Kosovu, za održivi razvoj na osnovu specifičnih potreba ciljnih grupa i krajnjih korisnika. Dalje, služio je kao primarni izvor za sastavljanje smernica za program obuke za izgradnju kapaciteta, kao i za identifikovanje prihvatljivih aktivnosti sprovedenih kroz program pod-grantova. Uzimajući u obzir da je Izveštaj zasnovan na dokazima poslužio kao osnova za projekat - kao pripremna faza koja je bila važna za buduće korake akcije.

Sledeće preporuke izvedene su direktno iz ove istraživačke analize i široko su usredsređene na potencijalne akcije OCD, neophodne intervencije u zakonodavnom okviru i usklađivanje nadležnosti. OCD moraju da sprovedu dobro definisane i konkretne akcije koje su u skladu sa njihovim delokrugom rada. OCD moraju da slede proaktivni pristup kako bi obezbedila neometan kontinuitet i sprovođenje svojih aktivnosti zasnovanih na dugoročnoj i dobro definisanoj strategiji organizacionog razvoja. Iako je dostupnost sredstava loša u ovom pogledu, OCD se podstiču i ohrabruju da se uključe u mobilizaciju svojih zajednica za dobrovoljni rad, a takođe i da razmatraju stvaranje tematskih koalicija za zajedničko rešavanje problema u zajednici sa drugim partnerima koji rade u istoj oblasti od zajedničkog interesa.

Razviti organizacioni profil i zaposliti kompetentnu radnu snagu

Mnoge OCD rade na kratkoročnim akcijama, koje su takođe uglavnom ponavljanje, udvostručavanje drugih sličnih aktivnosti koje sprovedu druge organizacije. Da bi se izbegle ovakve nevolje, važno je da OCD definišu profil organizacije, kao i da se usredsrede na zapošljavanje stručna radne snage, što će pomoći u napredovanju prema ciljevima za koje se zalažu.

Definisati nadležnosti na lokalnom i centralnom nivou

Ministarski i opštinski nivo preispituju trenutne politike i njihove delegirane nadležnosti kako bi se izbeglo preklapanje odgovornosti za promovisanje održivog razvoja u zemlji. To bi zauzvrat povećalo nivo institucionalne odgovornosti.

Uvesti održive mehanizme finansiranja za podršku aktivnostima povezanim sa SD

Vlada bi na kraju trebalo da da prioritet uvođenju Zelenog/Eko fonda. Ovaj fond bi, suprotno neodrživim kratkoročnim grantovima i visoko opterećujućim finansijskim kreditima, podstakao ulaganja u zelene akcije OCD-a, preduzeća ili čak domaćinstava u cilju promovisanja praksi održivog razvoja.

Uvesti koordinisane kampanje za podizanje svesti

Uprkos velikom broju pojedinačnih kampanja za podizanje svesti o održivom razvoju, nivo razumevanja srodnih tema i pitanja prosečnih građana i drugih grupa je i dalje nizak. Kao takva, i u ovom pogledu postoji potreba za sistematskom i dobro koordiniranom međuinstitucionalnom/organizacionom saradnjom kako bi se povećao nivo razumevanja konceptata održivog razvoja za javnost i sve interesne grupe.

III. KOMPONENTA DVA: ŠEMA POD-GRANTOVA

Glavna suština projekta EEBO je njegova šema pod-grantova, kroz koju je finansijski podržano ukupno 59 projektnih ideja koje su sprovele lokalne OCD, u ukupnom iznosu od približno 355.000 EUR. OCD su nagrađene novčanom podrškom nakon pažljivog postupka dodele grantova koji je sadržao objavu poziva za dostavljanje predloga projekata, info sesije, postupak razmatranja prijave od strane stručne komisije, potpisivanje ugovora o dodeli grantova, raspodelu grantova, obuku za izgradnju i razvoj kapaciteta, praćenje realizacije planiranih projekata, konsultantsku podršku tokom faze implementacije, kao i podnošenje konačnog izveštaja o završetku.

Šema pod-grantova pružala je finansijsku podršku nevladinim organizacijama u projektima koji se bave najhitnijim problemima u sledećim ciljanim sektorima: životna sredina, energetika i zeleni privredni rast. tako su, u oblasti energetike, OCD sprovele projekte koji se odnose na promovisanje obnovljivih izvora energije, energetske efikasnost, energetske inovacije i integraciju. Što se tiče životne sredine, posebna pažnja je posvećena inovativnim projektima usmerenim na poboljšanje zaštite životne sredine, sa posebnim fokusom na kvalitet tla, projekte za njegovu rehabilitaciju i podizanje svesti. BGF i INDEP takođe su podržali projekte koji imaju za cilj uvođenje ekonomije lokalnih okruga i promovisanje zelenog privrednog rasta, kao i pomoć za OCD da se specijalizuju za promovisanje održivog privrednog razvoja uopšte.

Raspodela grantova različitim OCD širom Kosova rezultirala je uključivanjem šire i raznovrsnije publike tokom čitavog perioda sprovođenja projekta. U svakom pozivu za podnošenje predloga projekata, projektni partneri dodelili su tri srednja granta do 15.000 EUR i približno 17 akcija, malih grantova, u rasponu od 3.500 do 5.900 EUR.

OTVORENI POZIV (UKUPNO 3)	BROJ PODRŽANIH MALIH GRANTOVA (U IZNOSU OD 5.000-5.900 EUR)	BROJ PODRŽANIH MALIH SREDNJIH GRANTOVA (U IZNOSU DO 15.000 EUR)
Prvi poziv	16	3
Drugi poziv	17	3
Treći poziv	17	3
Total:	50	9

Od 2018. poziv za podnošenje predloga je služio kao sredstvo za prijem prijave/predloga od OCD, pružajući time opšta pojašnjenja i kriterijume za prihvatljivost prijave, minimalni i maksimalni iznos sredstava predviđenih za svaku priliku za grantove, ciljeve poziva, teme i prioritete za finansiranje, prijavu vremenski rok, rok za podnošenje zahteva za pojašnjenja i rokove za pružanje pojašnjenja i rok za podnošenje predloga.

Slika 2: Najava poziva za prijavljivanje

Poziv za prijavu i prateća potrebna dokumentacija za prijavu bili su dostupni na Internet stranicama projektnih partnera - www.balkangreenfoundation.org; www.indep.info, dok su prijavnici dokumenti takođe distribuirani tokom informativnih sesija ili, alternativno, mogli su se podići u BGF-u ili INDEP-u. Pozivi su takođe objavljeni i objavljeni na Portalu za finansiranje Kosova, a takođe i na platformama društvenih mreža partnera projekta.

III.1. INFORMATIVNE SESIJE O ŠEMI POD-GRANTOVA

Nakon objavljivanja svakog od otvorenih poziva za podnošenje predloga, BGF i INDEP održali su informativne sesije u 7 regiona Kosova (Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Priština i Prizren). Na ovim sednicama je razrađen poziv za podnošenje predloga projekata i o njemu se javno raspravljalo. Tokom ovih događaja, predstavnici projektnih partnera informisali su učesnike o procedurama prijavljivanja, pružajući uputstva za prijavljivanje i obrasce budžeta u smislu administrativnih i tehničkih pravila. Dalje, takođe su razmenjene informacije u vezi sa svim kriterijumima i relevantnim uslovima koje treba ispuniti, pre i tokom postupka prijave. Učesnici su naučili detaljne procedure na prijavnim obrascu i sveukupne tehničke i administrativne postupke za poziv i dobili opšta znanja o terminologiji o konceptima kao što su: Zelena energija, kružna ekonomija itd.

Slika. 3: Sastanci informativne sesije

Nakon svake prezentacije, usledio je deo sa pitanjima i odgovorima, gde je svaki učesnik imao priliku da postavi pitanja ili zatraži pojašnjenja koja su primenljiva na njihovu organizaciju ili projektnu ideju.

- Informativne sesije za prvi poziv za prijavu održane su između **5. i 14. juna 2018. godine** u 7 regiona Kosova (Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Priština i Prizren).
- Informativne sesije za 2. poziv za podnošenje prijave održane su u vremenskom okviru od **18. do 28. marta 2019. godine**. Na zahtev Kancelarije EU na Kosovu i s obzirom na interesovanje ovog poziva za široku publiku, BGF i INDEP su organizovali jedan više info-sesija u severnoj Mitrovici.
- Informativne sesije za treći javni konkurs su održane u vremenskom okviru između datuma **2. i 11. oktobra 2019.** u 7 regiona Kosova (Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Priština i Prizren).

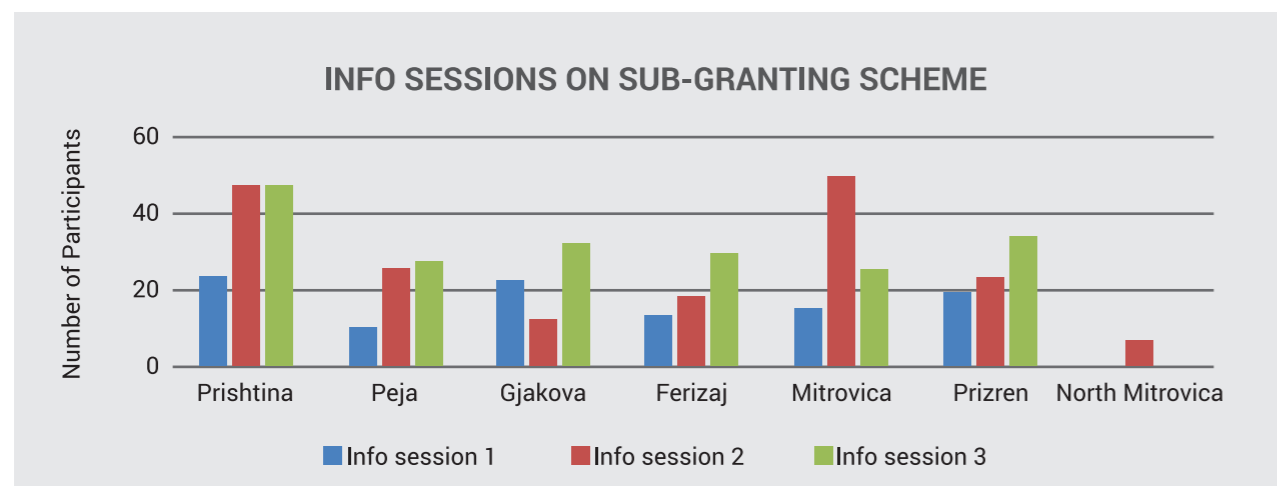

Tabela 1. Info sesije o šemi pod-grantova

III.2. POSTUPAK PRIJAVE I RAZMATRANJA

Svi pozivi za prijavljivanje bili su otvoreni otprilike 15 dana. Tokom ovog perioda, pristigle su projektne prijave od različitih OCD. Sve prijave, predate putem e-pošte, prikupio je koordinator projekta, a pripremio ih je za ocenu Komisija za ocenjivanje, zadužena za ocenu podnetih prijava. U procesu trijaže/klasifikacije prijave koje su ispunjavale tehničke kriterijume i onih koje to nisu uspele, BGF i INDEP su kvalifikovali prijave za drugu fazu ocenjivanja. Nakon prve faze trijaže, validne prijave ocenjivao je Odbor za ocenjivanje, koji je ocenjivao pristigle predloge na osnovu predloženih ideja, ciljeva i aktivnosti.

Odbor za ocenjivanje sastojao se od tri do četiri člana - predstavnika kosovskih organizacija civilnog društva (najmanje jedan sa iskustvom u dodeli grantova) i jednog člana sa dokazanim iskustvom u pitanjima održivog razvoja koji bi mogao da radi na Kosovu, u regionu ili međunarodno. Nadgledana od strane menadžera projekta i menadžera grantova, Komisija za ocenjivanje imala je na raspolaganju tri do četiri dana za pregled prijave, koje su sve prošle isti postupak pregleda i ocenjivane su na osnovu standardizovanog lista za ocenjivanje.

Kriterijumi za odabir predloga projekata su podeljeni u četiri kategorije:

- **Relevantnost akcije sa prioritetima akcije**
- **Kreativna snaga sadržaja i aktivnosti**
- **Komunikaciona strategija i uticaj**
- **Kvalitet finansijske ponude**

III.3 PRAĆENJE I KONSULTOVANJE

Odmah nakon potpisivanja ugovora i raspodele grantova, OCD su započele sa sprovođenjem svojih projekata. Za svaki poziv, projektni partneri bili su na terenu i posetili su sve korisnike kako bi nadgledali projektne aktivnosti i videli da li se OCD suočavaju sa nekim većim poteškoćama u tom pogledu. Cilj ove posete bio je da se proverí napredak koji su organizacije postigle u pogledu primene njihovih projekata, proverí potencijalni izazovi i takođe pregleda praksa finansijskog upravljanja. Svaka poseta bila je podeljena u dva dela: 1) pregled napretka u pogledu plana rada i 2) pregled finansijske prakse.

Ove posete su nam pomogle da bliže nadgledamo sve projekte i omogućile smo nam priliku da još jednom blisko saradujemo sa OCD koje su izjavile da su prezadovoljne činjenicom da im je data ova prilika..

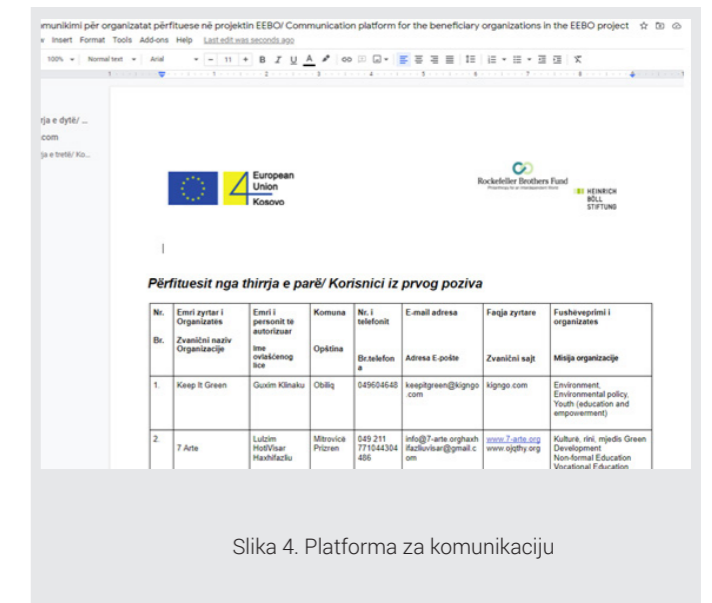
Vredi napomenuti da su, uzimajući u obzir pandemiju COVID-19 i ograničenja Vlade Republike Kosovo, BGF i INDEP izabrali mrežni nadzor kao jedinu dostupnu opciju za sprovođenje nadzora dobitnika pod-grantova iz trećeg poziva - ovo sa ciljem pružanja pomoći dobitnicima pod-grantova u njihovoj implementaciji. BGF i INDEP su izradili Internet izveštaj o praćenju koji je prosleđen svim korisnicima. Cilj ovog praćenja bio je da se proverí napredak koji su organizacije postigle u pogledu sprovođenja njihovih projekata, zatim da se proverí potencijalni izazovi u primeni tokom COVID-19, pregleda ažurirani planovi aktivnosti izvedenih zbog pandemije, kao i da se proverí finansijsko upravljanje prakse koje su organizacije do sada koristile.

Timovi BGF i INDEP kontinuirano pružaju mentorstvo i praktičnu pomoć dobitnicima pod-grantova u vezi sa vidljivošću, upravljanjem, umrežavanjem, vođenjem i bilo kojom drugom praktičnom pomoći koja bi mogla da im bude potrebna tokom sprovođenja svake donacije. Tokom implementacije njihovih projekata, svi korisnici pod-grantova, i oni sa srednjim i oni sa malim grantovima, bili su u kontaktu sa projektnim partnerima i projektni tim je fizički nadgledao najmanje jednu od njihovih aktivnosti. Tokom perioda implementacije projekta, takođe smo ponudili priliku svim korisnicima da nas konsultuju i posete naše kancelarije ili pozovemo pomoć u vezi sa bilo kojim nastalim problemima kako bismo osigurali nesmetan tok projekata.

Ukratko, BGF i INDEP su se potrudili da pomognu svim organizacijama korisnicama tokom njihovog sprovođenja i pruže pomoć kako bi ove organizacije mogle da rastu i napreduju.

III.4. PLATFORMA ZA KOMUNIKACIJU

Važan deo projekta bilo je stvaranje sveobuhvatne komunikacione platforme, organizovane za komunikaciju i saradnju između organizacija koje su dobile grantove sa celog Kosova. Platforma sadrži informacije o svim korisničkim OCD u okviru akcije, koje služe kao sredstvo komunikacije i saradnje između svih pod-grantova čak i nakon završetka projekta. Pored toga, platforma će služiti izvršnim organizacijama BGF i INDEP kao baza podataka OCD-a za događaje i mogućnosti saradnje koji se mogu pojaviti u budućnosti. Ova platforma i razmena informacija pomažu OCD-u da prihvate saradnju i mreže kao ključne za postizanje uticaja na zajednicu u celini.

Slika 4. Platforma za komunikaciju

III.5. IZVEŠTAJ O ZAVRŠETKU

Svi korisnici bili su odgovorni da podnesu konačni izveštaj putem e-pošte mesec dana nakon završetka projekta. Izveštaj je sadržao narativni izveštaj koji treba dostaviti zajedno sa fakturama, kao i fotografije njihovih projektnih aktivnosti, kako bi se izmerio i pružio dokaz o postignutom uticaju.

III.6. KONKRETNE AKCIJE: OPERATIVNI GRANTOVI I PROGRAMI ZA OCD

Finansijska podrška izuzetno je važna za sve OCD, bez obzira na geografski kontekst u kojem posluju. Nagrađene OCD sprovodile su svoje aktivnosti u različitim regionima i zajednicama širom Kosova. Pored toga, razmotreno je da projekat zahteva male OCD i one koje vode manjine i/ili žene - s obzirom da su prepreke za rast za takve kategorije posebno akutne. Posvetivši program za podršku OCD malim i srednjim projektima, pomogli smo većem broju OCD da postanu punopravni učesnici u pitanjima koja se odnose na boljitak zajednice. Stoga su se dugotrajnost i dubina podrške ciljevima, doprinosima i opredeljenjima OCD podržanih u okviru projekta pokazali neophodnim.

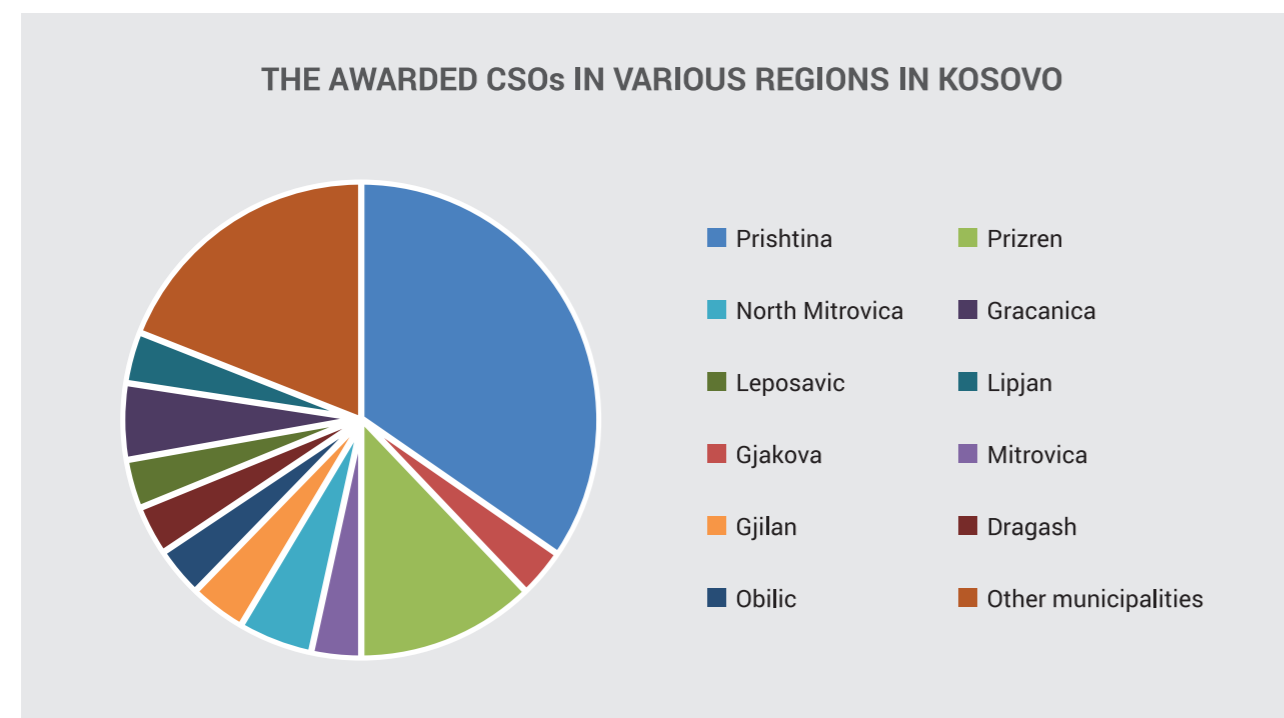

Tabela 2. Spisak korisnika grantova u svakoj opštini

Njihovi nagrađeni projekti uključuju aktivnosti poput:

- Sveobuhvatne obuke o prioritetnim temama
- Kreativne radionice sa decom, ženama i mladima o kružnoj ekonomiji
- Učešće u kreiranju javnih politika
- Kampanje za podizanje svesti
- Inovativne tehnologije sa fokusom na solarnu energiju
- Otvorene debate i diskusije sa građanima i stručnjacima
- Ozelenjavanje i čišćenje prostora

PRIMERI NEKIH OD USPEŠNIH PROJEKATA POD-GRANTOVA SA UTICAJEM NA ZAJEDNICU

Prvi poziv:

„DOKUFEST“ (GRANT SREDNJE VELIČINE) - SA „SOLAR CINEMA“

Prvi putujući solarni bioskop na Kosovu, mobilni bioskop na solarni pogon, koji nastoji da poveća pristup bioskopu, podigne svest i naglasi važnost prelaska na obnovljive energije. Ovo je omogućilo prikazivanje filmova u javnim prostorima i javnim prostorima kao što su parkovi i igrališta u četvrtima, seoskim zajednicama itd.

Slika 5. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu - Solar Cinema

INOVACIONI CENTAR JAKOVA (GRANT MALE VELIČINE) – SMART BIN“ U OPŠTINI ĐAKOVICA

Projekat „Smart Bin“, realizovan uz blisku podršku opštine Đakovica, imao je za cilj da stimuliše građane da bacaju smeće na naznačeno mesto u zamenu za besplatni WI-FI tokom 15 minuta.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=guLUaZAgP3Q>

Slika 6. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu – „Smart Bin“

Drugi poziv (počeo da se sprovodi od jula 2019)

Udruženje žena (SHE-ERA) (grant srednje veličine) - SA „PROIZVODNJA ORGANSKOG ĐUBRIVA SA KONCEPTOM KRUŽNE EKONOMIJE KAO ODRŽIVOG SIGURNOG RESURSA NA KOSOVU“

Opšti cilj projekta je promovisanje i podizanje svesti žena farmera za eksploataciju biorazgradivog otpada u cilju proizvodnje organskog đubriva. Specifični cilj je proizvodnja organskog đubriva sa konceptom kružne ekonomije kao održivog sigurnog resursa na Kosovu. Projekat će se sprovoditi u brojnim opštinama kao što su: Đakovica, Peć, Gnjilane i Mitrovica sever/jug.

Slika 7. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu - organsko đubrivo

AYA PJETER BOGDANI (GRANT MALE VELIČINE) - „BICIKLI, GRAD I JA“

Ideja projekta je promena ponašanja građana u odnosu na životnu sredinu, promena njihove prakse prevoza/vožnje u korist bicikla. Fokusirajući se na promovisanje dobrih primera, projekat će takođe imati za cilj da obezbedi biciklističke platforme za sve zainteresovane ljude, tako da takve aktivnosti ne samo da su pojedinačne, već podstiču veću masu i rast biciklizma u zemlji.

Slika 8. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu „Bicikli, grad i ja“

Treći poziv: (počeo da se sprovodi od februara 2020)

FREE LIBRE OPEN SOURCE SOFTWARE KOSOVA (FLOSSK) (SREDNJA VELIČINA) - PRIBAVLJANJE PODATAKA O ŽIVOTNOJ SREDINI ZA SVEST O KLIMI I KVALITETU VAZDUHA „SENZORSKE STANICE“

Opšti cilj projekta je povećati ekološku svest kod srednjoškolaca i javnosti putem otvorenih podataka izgradnjom mosta između nedostajućih podataka o vremenu i zagađenju i nedostajućih kvalifikacija, te osnaživanjem srednjoškolaca da kreiraju sopstvene podatke o životnoj sredini. Projekat je takođe imao za cilj širenje naučnih aktivnosti građana na Kosovu i izgradnju kapaciteta srednjoškolaca za lobiranje kroz prikupljene informacije.

Slika 9. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu „Senzorske stanice“

VARG E VI (MALI GRANT) - „ZDRAVA ŠETNJA“

Podizanje svesti građana o održivom razvoju na Kosovu podržavanjem aktivnosti koje posebno promovišu zaštitu životne sredine. Projektne aktivnosti su sadržale sledeće: postavljanje ekoloških knjižara, promovisanje šetnji i istraživačkih radova o trenutnom stanju zagađenja životne sredine u regionu Gnjilana.

Slika 10. Primer jednog od uspešnih projekata pod-grantova sa uticajem na zajednicu „Zdrava šetnja“

EEBO JE PROIZVEO:

- Preko 5.000 učesnika
- Preko 300 organizacija je direktno angažovano
- Više od 80 radionica i treninga
- 100 Brošura i brošura
- 5 istraživačkih radova

Slika 11. Primeri rada korisnika pod-grantova

IV. KOMPONENTA TRI: OBUKE ZA IZGRADNJU KAPACITETA

Osnovni centralni element svake strategije zagovaranja je osnaživanje OCD, što uključuje izgradnju kapaciteta OCD-a i osnovnih pokreta oko tri tematska prioriteta ove akcije i razvijanje njihovih veština tako da mogu da sprovedu odgovarajuće projekte, vode kampanju i zastupaju interese njihovih zajednica efikasnije. Kao višegodišnji projekat, EEBO je ponudio treninge za izgradnju kapaciteta (CBT) za upravljanje nevladinim organizacijama i projektnim ciklusom. Takođe je ponudio podizanje svesti među različitim NVO o situaciji okoline na Kosovu, energetsom sektoru, obnovljivoj energiji, ali i aspektima kružne ekonomije i principima održivog razvoja.

Ovi treninzi su održani u 7 administrativnih centara na Kosovu (Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Priština i Prizren). Treninzi su održani u dva modula, gde se prvi modul sastojao od razvoja kapaciteta, opštih informacija o životnoj sredini, energetsom sektoru i kružnoj ekonomiji. Dok se drugi modul sastojao uglavnom od informacija o upravljanju projektnim ciklusom. Nakon svakog treninga, evaluacije su podeljene svim učesnicima treninga.

Konkretno, teme obuke su bile:

1. Sadržaj: Životna sredina, energija (energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije) i zeleni privredni rast / kružna ekonomija.
2. **Teme podrške (Modul 1 - 1. dan):** interaktivne i participativne metode za obavljanje konsultacija i debata sa građanima, sprovođenje istraživanja, planiranje i sprovođenje zagovaranja, komunikacija i rad sa javnim vlastima, inovativan doseg, rad sa medijima, mala ulaganja itd.
3. **Organizacione teme (Modul 2 - 2. dan):** unutrašnje upravljanje i rukovođenje, transparentno funkcionisanje, strateško planiranje, distribuiranje i promocije, kampanje, komunikacija, održive strategije finansiranja, traženje finansijera, planiranje dugoročnih projekata itd.

Slika 12. Sesije obuke za izgradnju kapaciteta (2018)

Treninzi su imali za cilj da informišu predstavnike organizacija koje učestvuju o pitanjima vezanim za održivi razvoj na Kosovu, njihovu ulogu u društvu u praćenju javnih institucija, da promovišu aktivnosti koje doprinose poboljšanju situacije u društvu kao i da promovišu šemu grantova koju BGF i INDEP nude kao deo projekta, kroz koji različite organizacije mogu imati koristi osiguravajući finansiranje za svoje aktivnosti. Na ovim treninzima koristili smo savremene inovativne tehnike predavanja i izlaganja koje su podrazumevale proaktivno učešće korisnika, uključujući grupni i timski rad.

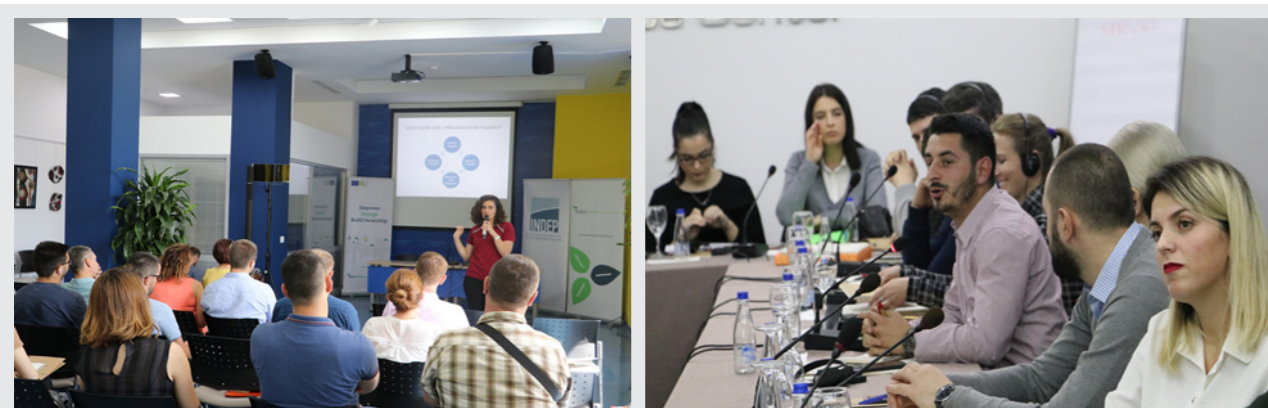
Tabela u nastavku objašnjava mesta, datume i broj učesnika u svakom događaju:

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA
1. Uroševac	25-26.04.2018	22
2. Priština	2-3.05.2018	26
3. Prizren	4-5.05.2018	24
4. Mitrovica	10-11.05.2018	23
5. Đakovica	15-16.05.2018	39
6. Peć	17-18.05.2018	21
7. Gnjilane	22-23.05.2018	28
Ukupno		183

Na kraju sprovođenja ove akcije, više od 180 predstavnika OCD je bilo pripremljeno i dobro informisano o sektoru održivog razvoja, alatima zagovaranja i praksama praćenja u poboljšanju situacije u njihovoj zajednici/opštini/regionu ili čak na nacionalnom nivou. Sveukupni cilj bio je proporcionalno učešće svake opštine Kosovo i raznih OCD, nešto što je ovaj projekat uspeo uspešno da postigne.

Dalje, sa ciljem da doprinesu osnaživanju OCD i poboljšanju njihovog znanja, BGF i INDEP su organizovali CBT za nagrađene OCD sa drugog i trećeg poziva za prijave pro-bono. U poređenju sa prvim CBT-om organizovanim tokom prve godine implementacije projekta, sledeći CBT-ovi su se razlikovali suštinski s obzirom na to da su od monitoring poseta organizacijama nagrađenim u okviru prvog poziva BGF i INDEP primetili puno neizvesnosti i spoticanja tokom svog projekta ciklus primene. Stoga su ovi treninzi korišćeni za precizno adresiranje onoga što se sastoji od implementacije projekata i odgovaranje na sva direktna pitanja koja su NVO imale u vezi sa svojim projektima i njihovom realizacijom.

Tokom ovih obuka nagrađene OCD u okviru šeme pod-grantova imale su priliku da se upoznaju sa svim proceduralnim pitanjima u vezi sa implementacijom grantova, odnosno narativnim i finansijskim izveštavanjem, najboljom praksom upravljanja projektima itd. Obuka je takođe informisala predstavnike organizacija učesnica o pitanjima u vezi sa održivom razvoju na Kosovu, njihovoj ulozi u društvu u praćenju javnih institucija, stavljajući akcenat na važnost promovisanja aktivnosti koje doprinose poboljšanju situacije u društvu.

Slika 13. Obuke za izgradnju kapaciteta (2019, 2020)

Obuke su bile podeljene u tri dela diskusije, gde su tokom prvog dela učesnici imali priliku da uče o pravilnom upravljanju projektnim ciklusom. Sledeći deo je sadržao objašnjenja u vezi sa finansijskim smernicama za sprovođenje projekata, i na kraju smernice za narativno izveštavanje i sprovođenje projekta.

Nakon svake prezentacije, usledio je deo sa pitanjima i odgovorima, gde je svaki učesnik imao priliku da postavi pitanja ili zatraži pojašnjenja koja su primenljiva na njihovu organizaciju ili projektnu ideju.

V. KOMPONENTA ČETIRI: DOGAĐAJ ZA VIDLJIVOST

Sa ciljem prikazivanja uspeha i uticaja na zajednicu koji proizilaze iz projekta EEBO, BGF i INDEP su organizovali događaj za vidljivost u okviru Kosovske nedelje održivog razvoja (KSDW), događaja na visokom nivou gde su partneri na projektu među glavnim organizatorima. Cilj ovog događaja bio je da naglasi važnost podrške konkretnim akcijama lokalnih OCD na polju zaštite životne sredine, zelene energije i kružne ekonomije - akcija koje se direktno fokusiraju na doprinos boljitku zajednice. Dalje, cilj mu je bio da podigne svest i razumevanje šire javnosti o važnosti usvajanja praksi održivog razvoja na Kosovu kroz aktivnosti na terenu i podizanje svesti javnosti.

Slika 14. Događaj vidljivosti

Rikardo Seri (Ricardo Serri), zamenik šefa Kancelarije EU na Kosovu / EUSR bio je deo događaja, i izjavio je da je „Kancelarija EU na Kosovu ojačala podršku lokalnim NVO širom Kosova kroz projekte slične EEBO; stoga je partnerstvo i uključivanje partnera sa svih nivoa presudno“. Gospodin Seri je dodao da je saradnja sa OCD na Kosovu u skladu sa ulogom Unije u promovisanju najboljih praksi i unapređenju programa održivog razvoja.

Partneri na projektu odražavali su napredak postignut implementacijom ovog projekta do tačke događaja i naglasili koliko su promovisanje održivog razvoja i demokratske evropske vrednosti ojačane kao rezultat projekta EEBO. Ovaj događaj bio je platforma za predstavljanje uticaja koji proizilazi iz projekta i pozitivnih rezultata koje je postigao. Događaj je promovisao poruku da održivi razvoj treba da bude vodeći princip i da postoji ogroman potencijal za kosovsku ekonomiju da mnogo koristi od takvih inicijativa, jednostavno promovišući ga na pravi način i podržavajući prave projekte.

V.1. PODIZANJE NIVOA SVESTI

Pomoćna metodologija koja je omogućila veći doseg publike bila je prisutna u medijima i predstavljala uspehe projekta. Projekat EEBO je dobio zadovoljavajuću medijsku pokrivenost, prikazujući suštinu projekta, ali takođe predstavljajući projektne aktivnosti koje su sprovodili korisnici šeme pod-grantova. Projektni partneri i davaoci subvencija bili su spremni da budu prisutni u medijima sa ciljem da dosegnu širu publiku kako bi podstakli diskusije na polju održivog razvoja. Brojni glavni TV kanali i radio stanice ugostili su predstavnike projektnog tima koji su kroz razne emisije delili informacije o projektu uopšte. Dalje, projektni partneri i davaoci subvencija koristili su društvene medije za širenje svesti i prikazivanje projektnih aktivnosti, a kako bismo dosegli fokusiranu ciljnu grupu, takođe smo se uključili u „pojačavanje posta“ na Facebook-u u određenim projektnim aktivnostima.

Pored toga, vredi napomenuti da su korisnici, kao još jedna komponenta podizanja svesti, sproveli aktivnosti koje su uključivale širok spektar promotivnih materijala, tj. plakate, prezentacije, nalepnice, brošure itd., koji su takođe distribuirani građanima na ulicama. Pored toga, projektne aktivnosti koje su sproveli dobrotvornici pod-grantova obuhvatale su i predavanja u nekoliko osnovnih i srednjih škola kako bi se učenici (omladina) informisali o pitanjima koja su od značaja za EEBO.

Slika 15. Medijski nastup projektnog osoblja (KTV)

Slika 16. Aktivnost korisničkih projekata (Klan Kosova)

VI. REZULTATI AKCIJE

Održivi razvoj, iako je to prilično moderan koncept u našoj zemlji, međunarodne institucije su visoko razradile i takođe u to uključuje i umereni deo vladinih politika. Iako je primena održivog razvoja daleko od zadovoljavajućeg nivoa, interes strana nije izostao. Kao što je prethodno razrađeno, postoji vrlo dobro uspostavljen deo OCD sektora koji promovise održivi razvoj, a obe organizacije, BGF i INDEP su njegov katalizator.

Ono što bismo mogli utvrditi iz projekta je da su opšte društvo, javne institucije i civilno društvo na Kosovu zainteresovani za sprovođenje neophodnih reformi potrebnih za integraciju u EU, posebno onih koje se odnose na participativnu demokratiju i građanski angažman, kao i sprovođenje potrebe za održivi rast i očuvanje životne sredine. Kao rezultat, ovaj projekat je izgrađen na činjenici da OCD na Kosovu trebaju dalju izgradnju kapaciteta za građanski angažman u tri teme ove akcije kroz razmenu iskustava i motivisane su da steknu veštine u izradi projekata, kao i u njihovom razvoju i promovisanju.

Ovaj projekat se pokazao kao višedimenzionalan: doprineo je rastućim kapacitetima OCD u praćenju javnih institucija, a promovisao je i održivi razvoj na Kosovu podržavajući projektne aktivnosti. U realizaciju akcije bilo je uključeno puno aktera iz različitih spektara i nivoa. Zahvaljujući osnaživanju i podršci koja se pruža za različite OCD kao rezultat ove akcije, ovo je doprinelo tome da javne institucije budu transparentnije, efikasnije i održivije; a OCD sposobne za izradu i sprovođenje različitih projekata i podizanje svesti o potencijalu održivog razvoja Kosova. Dalje, ova akcija podržala je projekte koji su poslužili i kao inspiracija i za druge grupe.

Sprovođenje svake aktivnosti u okviru ove akcije doprinelo je jačoj participativnoj demokratiji i građanskom angažovanju na Kosovu. Pored toga, zbog činjenice da je svake godine oko 18 organizacija sprovodilo projekte koji su u svom fokusu imali održivi razvoj, ovaj sektor konačno uzima potrebnu pažnju svih aktera.

Objavljeni izveštaj zasnovan na dokazima identifikovao je probleme i potencijal u tri tematska područja i konkretne preporuke za relevantne institucije u cilju poboljšanja situacije na terenu. Zahvaljujući elementu izgradnje kapaciteta, više od 180 predstavnika OCD steklo je veštine u razvijanju svojih planiranih akcija u promovisanju održivog razvoja kao pokretača jačanja zelenog privrednog rasta korišćenjem manje električne energije i očuvanjem životne sredine. Mreža koja je uspostavljena među OCD iz različitih regiona, nacionalnih i lokalnih institucija pozitivan je znak saradnje više aktera. Očekuje se da će šema pod-grantova i materijali trajati i dalje od projekta. Ali takođe, stečene veštine će koristiti dugoročnom razvoju građanskog angažmana.

BGF i INDEP su pratili i nadgledali i savetovali organizacije tokom sprovođenja projekta i nudili svoje platforme za zastupanje i umrežavanje - ne samo sa nacionalnim organizacijama već i sa regionalnim i međunarodnim. Ove mreže obično donose mogućnosti za zajedničku implementaciju projekata. Učesnici svih aktivnosti bili su, i biće i dalje deo Kosovske nedelje održivog razvoja, događaja čiji su BGF i INDEP glavni partneri - koji okuplja zainteresovane strane, predstavnike državnih institucija i organizacija, ali i međunarodnih institucija prisutnih na Kosovu, da razgovaraju o razvoju u domenu održivog razvoja.

VII. NAPREDAK U OBLASTI ODRŽIVOG RAZVOJA NA KOSOVU

Kosovo još uvek zaostaje u oblasti održivog razvoja. Postizanje napretka u ovoj oblasti zahteva akciju na svim frontovima - vlade, preduzeća i civilno društvo. Podrška malim grantovima i omogućavanje OCD da se specijalizuju za promovisanje održivog privrednog razvoja uopšte je ključni faktor na putu ka održivom društveno-ekonomskom razvoju. Nedostaju vizionarske razvojne politike koje utiču na ključne oblasti poput energije, životne sredine, ekonomije, zdravstva i socijalnih aspekata.

Kosovo je preduzelo neke važne korake ka postizanju održivog razvoja. Kosovo je dobrovoljno počelo da se prilagođava i integriše Agendu 2030, univerzalni akcioni plan čiji je cilj iskorenjivanje siromaštva, zaštita planete i obezbeđivanje prosperiteta svuda. Prvi koraci ka ispunjavanju ove agende preduzeti su uspostavljanjem Saveta za održivi razvoj. Kosovske institucije su takođe posvećene izgradnji mirnijeg, inkluzivnijeg i prosperitetnijeg društva - kao što predviđaju SDG - priznajući da je jedini način da se to postigne radom zajedno sa svim zainteresovanim stranama. Na Kosovu svi nivoi vlasti, građani, civilno društvo i privatni sektor igraju ulogu u unapređivanju ciljeva održivog razvoja i obezbeđivanju da niko ne ostane iza njih. Održivi razvoj može se postići samo ako su svi učesnici.

Od svog pokretanja, akcija Empower-Engage-Build Ownership bila je u sinergiji sa prioritetima EU za Kosovo da demokratizuje društvo, pruži podršku za izgradnju institucionalnih kapaciteta i za akcije koje pomažu Kosovu da se suoči sa izazovima evropskih integracija. Ovaj projekat pokazao se kao sredstvo za isticanje da održivi razvoj treba da bude vodeći princip, uzimajući u obzir ogroman potencijal za kosovsku ekonomiju da ima mnogo koristi od inicijativa koje osnažuju organizacije civilnog društva jednostavno promovisanjem pravih sredstava i podržavanjem pravih projekata. Civilno društvo kontinuirano jača svoj kapacitet da bude glavna zainteresovana strana i kao sjajni pogonski mehanizam u podizanju svesti i služi kao most između ljudi i institucija u zadovoljavanju potreba i unapređenju javnog dijaloga. Još važnije, projekat je doprineo podizanju svesti opšte populacije o domenu održivog razvoja, čime je podstakao društvene promene, ojačao zajednice, osnažio učenike i obrazovao decu.

ANEKS A: SPISAK ORGANIZACIJA KORISNICA ŠEME POD-GRANTOVA EMPOWER-ENGAGE-BUILD OWNERSHIP

ORGANIZACIJA KORISNIKA	PROJEKAT	IZNOS
1. Dokufest	Kino Solare	14,960.00 EUR
2. Innovation Centre Kosovo - ICK	Multi-sektorsko partnerstvo za obnovljive izvore energije i EE.	15,000 EUR
3. Ta Pastrojmë Kosovën Let's Do It)	Let's Green It	14,982.65 EUR
4. CEDE-Center for Education and Development of Environment	"Promovimi i kompostimit në shkolla dhe ekonomi familjare"	4,996.00 EUR
5. Keep it Green	"The Solar Cam"	4,996.00 EUR
6. KosovaLive	Eko-Dizajnimi i së Ardhmës	4,930.00 EUR
7. NVO Bolja Budućnost	Cleaner municipality Klokot-Vrbovac	4,935.00 EUR
8. Youth Association for Human Rights	"We can do it for our living environment!"	4,920.00 EUR
9. Youth Ecological and Security Zone - EcoZ	"Less is more"	4,870.00 EUR
10. Poslovni Centar Zvecan	"Waste Recycle - New Models"	4,998.00 EUR
11. Human Center Mitrovica	For the Clean Lake	4,995.00 EUR
12. Instituti për Zhvillim dhe Integrim - IZHI	"Ruajtja e ambientit, ruajtje e shëndetit"	4,995.00 EUR
13. Agricultural Recovery - REB	"Mbrotjtja e ambientit nga ndotja me biombeturina- Kompostimi"	4,990.00 EUR
14. OJQ 7Arte	"Green Fest 8"	5,000.00 EUR
15. Zelena Basta (Green Garden Association)	"Raising awareness for a cleaner world"	4,430.00 EUR
16. Jakova Innovative Center - JIC	"Smart Bin"	5,000.00 EUR
17. Qendra Rinore "Ardhmëria-Klinë"	Environmental Education	5,000.00 EUR

ORGANIZACIJA KORISNIKA	PROJEKAT	IZNOS
18. Edukimi për energji dhe Ambient (3E)	Outdoor chess park for the community of Gjakova	4,700.00 EUR
19. Vizionida	Hartimi dhe aprovimi i rregullores Komunale për menaxhimin e grumbullimit të mbeturinave	4,903.00 EUR
20. Media Center	"Cleanliness is health"	4,000.00 EUR
21. Association of Architects	"Sustainable and innovative development of construction and real estate industry in Kosovo"	14,970.00 EUR
22. Endemika	Capacity building of CSOs for participation in the Strategic Environmental Assessment process	4,000.00 EUR
23. NGO Media Pulse	Leposavic – Clean and green	3,998.00 EUR
24. NGO Ozon	Pesticides, the common danger	3,945.00 EUR
25. SBUNKER	BasketShishe	4,000.00 EUR
26. GAIA	Building with nature in mind	3,994.00 EUR
27. EKOVIZIONI	Live green, Save Green	4,000.00 EUR
28. Young Active Gracanica	Gračanica Tourism Bike Rental	4,000.00 EUR
29. AYA Pjeter Bogdani	Bicycles, the city and I	4,000.00 EUR
30. NGO Center for Lifelong Learning Lighthouse	Save the Planet for Youth	3,915.00 EUR
31. Fryma e re Europiane	EcoCharge	3,979.00 EUR
32. Shoqata ekologjike „Ambienti,, (SHEA)	Ecological treatment of waste	4,000.00 EUR
33. OJQ Environment & Community Development	The environment we live in is our home	4,000.00 EUR
34. OJQ Shpresa e Jetes	Green Future Leaders	4,000.00 EUR
35. Non-governmental Organization THY	"Re-Use" BETTER USE!	4,000.00 EUR
36. NGO-SHQIPONJA	Environmental filtrator Pizren	3,980.00 EUR
37. GLPS	Strengthening the participation of civil society in raising the awareness of institutions on the importance of acquis standards and their adoption in Kosovo legislation'	14,230.00 EUR
38. Womens Bussines Association - SHE-ERA	"Production of organic fertilizer with the concept of circular economy as a sustainable safe resource in Kosovo"	14,860.00 EUR

ORGANIZACIJA KORISNIKA	PROJEKAT	IZNOS
39. Green Project	Recycling - The ecological future	3,905.00 EUR
40. Varg e Vi	Healthy Walk!	4,900.00 EUR
41. NGO Roma Road	The Nature is our friend	4,900.00 EUR
42. Youth Center Lipjan	The More Variety, The Better Society	4,900.00 EUR
43. Center for Education and Development of Environment	Shoqëri aktive për mjedis të pastër	4,900.00 EUR
44. Education Comes First	Krijimi i plehut organik	4,890.00 EUR
45. Iniciativa per Zhvillim Lokal	Menaxhimi i mbeturinave dhe mbrojtja e mjedisit përmes të rinjëve në komunën e Obiliqit	4,890.00 EUR
46. Bashkimi Rinor E Ardhmja E Ndritur – BRAN	Advocacy & Action Plan for a better and greener Shtime	4,880.00 EUR
47. Keep it Green	Ricikleta	4,822.00 EUR
48. Dedicated, Determined and Disciplined youth-D3 Youth	Lidhja e njeriut me natyrën	4,900.00 EUR
49. Omladinski savet Gracanica (OSG)	Clean Air Gracanica	4,890.00 EUR
50. Klubi Albin Prishtina	Ciklizmi i sigurt në Prishtinë	4,890.00 EUR
51. Shoqata për ngritjen e vlerave shoqërore, edukative dhe morale, "Universi"	Ngritja e kapaciteteve të lidershit lokal drejtë planifikimit më të mirë ambiental në Dragash	4,745.00 EUR
52. Vijece Kongresa bosnjackih intelektualaca	Spreçimo izgradnju mini hidroelektrana u Župi – Nacioanlni park Sar planina	4,860.00 EUR
53. Agjencia per Zhvillim Rajonal – Lindje	Duane Liqenin Tuaj	4,880.00 EUR
54. Eco Motiv	Creative ecology - change your habits, do not change nature	4,820.00 EUR
55. Advocacy Center for Democratic Culture – ACDC	Save the future of our children	4,659.00 EUR
56. NVO 4Life	Cuvajmo ono sto smo pozajmili od mladih	4,995.00 EUR
57. Eficiency & Auditim i Energjisë (EAE – Cooperation)	Solar Parking	15,020.00 EUR

ORGANIZACIJA KORISNIKA	PROJEKAT	IZNOS
58. Democracy Plus	Angazhimi i të Rinjve për Mbrojtjen e Mjedisit nga Mbeturinat	14,970.00 EUR
59. Free Libre Open Source Software Kosova –FLOSSK	“Sensor Stations”	14,700.00 EUR

Tabela 3. Spisak organizacija koje su korisnici šeme pod-grantova „Empower-Engage-Build Ownership“

ANEKS B: OBUKE I INFO SESIJE

Treninzi za izgradnju kapaciteta održani su u 7 administrativnih centara Kosova (Uroševac, Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Priština i Prizren)

Tabela u nastavku objašnjava mesta, datume i broj učesnika na treninzima.

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA	BROJ ORGANIZACIJA
1. Uroševac	25.04.2018	10	7
2. Priština	02.05.2018	15	14
3. Prizren	04.05.2018	12	10
4. Mitrovica	10.05.2018	12	10
5. Đakovica	15.05.2018	20	17
6. Peć	17.05.2018	11	10
7. Gnjilane	22.05.2018	18	12
Ukupno		98	183

Module 2

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA	BROJ ORGANIZACIJA
1. Uroševac	26.04.2018	12	7
2. Priština	03.05.2018	11	13
3. Prizren	05.05.2018	12	12
4. Mitrovica	11.05.2018	11	10
5. Đakovica	16.05.2018	19	16
6. Peć	18.05.2018	10	9
7. Gnjilane	23.05.2018	10	10
Ukupno		85	77

Tabela u nastavku objašnjava mesta, datume i broj učesnika u informativnim sesijama za prvi poziv za prijavljivanje koji se održao između 5. i 14. juna 2018.

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA
Prizren	05.06.2018	20
Gnjilane	06.06.2018	18
Peć	07.06.2018	11
Mitrovica	11.06.2018	16
Đakovica	12.06.2018	23
Priština	13.06.2018	24
Uroševac	14.06.2018	14
Total:		126

Tabela u nastavku objašnjava mesta, datume i broj učesnika u informativnim sesijama za drugi poziv za prijave koji su održani između datuma 18. i 28. marta 2019.

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA
Prizren	18.03.2019	24
Peć	19.03.2019	26
Đakovica	19.03.2019	13
Uroševac	20.03.2019	19
Mitrovica	21.03.2019	50
Priština	22.03.2019	48
Gnjilane	25.03.2019	32
Severna Mitrovica	28.03.2019	7
Total:		219

Tabela u nastavku objašnjava mesta, datume i broj učesnika u informativnim sesijama za 3. javni poziv za prijavljivanje koji se održao između datuma 2. i 11. oktobra 2019.

OPŠTINA	DATUM	BROJ UČESNIKA
Gnjilane	2. oktobar 2019.	21
Uroševac	3. oktobar 2019.	30
Đakovica	4. oktobar 2019.	33
Mitrovica	8. oktobar 2019.	26
Prizren	10. oktobar 2019.	35
Peć	11. oktobar 2019.	28
Priština	11. oktobar 2019.	23
Total:		196

ANEKS C: SLIKE SA KORISNICIMA GRANTA

Fotografije sa nekih projektnih aktivnosti sa pod-grantovima:

OSNOVNE INFORMACIJE O IMPLEMENTACIONIM PARTNERIMA

O BGF-u

Balkan Green Foundation (BGF) je regionalna organizacija koja promovira inkluzivan i ravnopravan napredak na zapadnom Balkanu u domenu održivog razvoja. Osnovan 2014. godine, zajedno sa svojim partnerskim organizacijama, BGF stavlja snažan fokus na zagovaranje rešenja koja promovišu razvojne politike, koja su u skladu sa najnovijim dešavanjima na svetu, globalnim izazovima i nacionalnim planovima za integraciju u EU. Regionalne inicijative se preduzimaju kontinuirano kako bi se dalje prenela posvećenost BGF-a regionalnoj održivosti, osiguravajući jačanje i unapređenje vitalnih politika koje utiču na ključne sektore, kao što su energija, životna sredina i ekonomija.

BGF se uspešno pozicionirao kao ključni strateški partner za regionalne i globalne institucije, organizacije i zajednice u promovisanju održivog razvoja, pretvaranju inovativnih koncepata u moćna rešenja i jačanju regionalnih i globalnih partnerstava.

O INDEP-u

Institut za razvojnu politiku (INDEP) je istraživački centar („think tank“) i centar za zagovaranje koji pruža nezavisna rešenja zasnovana na istraživanjima. Osnovan 2011. godine kao udruženje političkih analitičara, istraživača i aktivista civilnog društva, INDEP se bavi regionalnim politikama, sa ciljem da vodi zemlje jugoistočne Evrope na njihovom putu ka evroatlantskim integracijama.

Na Kosovu, gde je i sedište, institut se posebno fokusira na jačanje demokratske uprave i igra ulogu nadzornika javne politike. Misija INDEP-a je jačanje i vođenje održivog društveno-političkog i privrednog razvoja zasnovanog na principima demokratije i demokratskih vrednosti. Njegova vizija je uspostavljanje demokratskog društva, sposobnog i voljnog da vodi funkcionalnu državu, integrisanu u region i međunarodnu zajednicu. Rad INDEP-a se rukovodi osnovnim principima transparentnosti i odgovornosti. Institut promovira aktivno građanstvo i učesće u upravljanju, kao i proveru i ravnotežu između demokratski izabranih institucija.

MEĐUNARODNA DONATORSKA PODRŠKA ZA PROJEKAT EEBO

Kancelarija Evropske unije na Kosovu bila je glavna podrška ovom projektu, podržavajući aktivnosti sa velikim uticajem na promovisanje održivog razvoja na Kosovu. Dalje, tokom implementacije projekta, EEBO je dobio podršku i drugih međunarodnih donatora, kao što su „Rockefeller Brothers Fund“, „Heinrich-Boll-Stiftung“ i „ERSTE Foundation“, koji su svi pozitivno ocenili projekat s obzirom na njegov uticaj na dobrobit zajednice i osnaživanje. OCD rade na domenu održivog razvoja.

Ovaj projekat sufinancirali su:

Implementirano od:

